

«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ»

**ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»**

ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – ІСПИТ

**Крюкова Ірина Олександрівна, д.е.н., професор
КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**

КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ”

E-MAIL: odau-byx_oblik@ukr.net

E-MAIL: Kryukovaia1@rambler.ru

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібник. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с.
2. Крюкова І.О., Стоянова-Коваль С.С., Гнат'єва Т.М., Маренич Т.Г. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібник. Одеса: "ВМВ-Принт", 2020. 266с.
3. Карпушенко М. Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством». Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 62 с.
4. Корягін М.В. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції: монографія. Львів, 2012. 389с.
5. Малярець Л.М., Штереверя А.В. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства. Харків: ХНЕУ, 2008. 188с.
6. Druri, K. (2005), Upravlenchskiy prozvdsteny ucht [Management and production accounting], YUNITI -DANA, Moscow, Russia, 1071 p.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

7. Internet – ресурси.

8. Платформа дистанційного навчання:

MoodleOsau.edu.ua

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І МІСЦЕ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

ОСНОВНІ ПИТАННЯ:

1. Сутність та користувачі облікової інформації.
2. Класифікація облікової інформації та вимоги до неї.
3. Роль і значення бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.

1. Сутність та користувачі облікової інформації.

ІНФОРМАЦІЯ

- будь-які відомості або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

Економічна інформація - інструмент, за допомогою якого управлінський апарат приймає рішення.
Економічна інформація - це сукупність даних, що характеризують стан явищ і процесів господарської діяльності підприємств, об'єднань, галузей економіки та економіки держави в цілому.

ЯДРО ЕКОНОМІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

***ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ - 90 % ЇЇ
ОБСЯГУ***

*(АКТИВИ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, КАПІТАЛ, РЕЗУЛЬТАТИ,
ФІНАНСОВИЙ СТАН, ЛІКВІДНІСТЬ, ВАРТІСТЬ БІЗНЕСУ
ТОЩО)*

Облікова (бухгалтерська) інформація - відомості про господарські операції, зафіксовані в носіях облікової інформації.

Цінність облікової інформації визначається можливостями, які вона надає для прийняття ефективних управлінських рішень, оскільки відіграє провідну роль в управлінні потоком економічної інформації.

ГОЛОВНА МЕТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

формування повної, достовірної та своєчасної інформації користувачам для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

ГОЛОВНА МЕТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

формування інформаційно-аналітичного
базису управлінського процесу
(оперативного, середньострокового,
стратегічного)

Функції облікової інформації:

- **інформаційна** – забезпечення користувачів даними бухгалтерського обліку, які їм потрібні для прийняття відповідних рішень;
 - **контрольна** – можливість здійснювати за даними бухгалтерського обліку перевірку раніше прийнятих управлінських рішень ;
 - **аналітична** – показники, які формуються за рахунок даних облікової інформації, дають змогу виявити відхилення, їх причини, ініціаторів, виконавців;
 - **оцінювальна** – можливість за даними бухгалтерського обліку контролю та аналізу оцінки основних аспектів роботи.
-

КОРИСТУВАЧІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

ЗОВНІШНІ КОРИСТУВАЧІ

- податкові органи і структури загальнообов'язкового соціального страхування,
- інвестори, фондові біржі,
- кредитори, постачальники, підрядники, покупці,
- споживачі,
- соціально активні групи населення,
- інші стейкхолдери

ВНУТРІШНІ КОРИСТУВАЧІ

- власники бізнесу,
- адміністрація бізнес-суб'єкта,
- менеджери всіх рівнів управління,
- персонал

КОРИСТУВАЧІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

Користувачі	Характер облікової інформації
<i>1. Внутрішні користувачі інформації</i>	
Власники бізнесу, акціонери	Інформація про фінансовий стан підприємства, ліквідність, прибутковість, вартість бізнесу, вартість бренду, ринкову частку, конкурентоспроможність, перспективи подальшого розвитку
Управлінський персонал	Інформація про фінансовий стан підприємства, платоспроможність, рентабельність, інформація про результати підпорядкованого напряму діяльності або підрозділу (доходи, витрати), інформація про перспективи діяльності напрямів роботи
Персонал	Інформація про загальний стан підприємства, основні результати діяльності, збереження робочих місць, рівень заробітної плати, соціальний захист

КОРИСТУВАЧІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

Користувачі	Характер облікової інформації
<i>2. Зовнішні користувачі інформації</i>	
<i>2.1. Стейкхолдери</i>	
Інвестори	Інформація про фінансовий стан підприємства, рентабельність, вартість активів, вартість бізнесу, прибутковість акцій та інструментів капіталу
Банки та інші фінансові установи	Інформація про фінансовий та майновий стан підприємства, платоспроможність та ліквідність активів
Постачальники, підрядники	Інформація про фінансовий та майновий стан підприємства, платоспроможність, обсяги виробництва, імідж на ринку
Покупці і замовники	Інформація про фінансовий та майновий стан підприємства, платоспроможність, обсяги виробництва і реалізації, якість та безпеку продукції

КОРИСТУВАЧІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

Користувачі	Характер облікової інформації
<i>2. Зовнішні користувачі інформації</i>	
Споживачі	Інформація про якість та безпеку продукції, гарантії обслуговування, інформація про соціальну відповідальність підприємства, імідж на ринку
<i>2.2. Органи державного регулювання і контролю</i>	
Податкові установи	Інформація про фінансові результати, інформація про своєчасність та повноту сплати податків
Фонди соціального страхування	Інформація про персонал підприємства, своєчасність та повноту сплати обов'язкових платежів
Органи державної служби статистики	Узагальнення та аналіз звітності підприємств, підготовка інформації для органів державного управління

КОРИСТУВАЧІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

Користувачі	Характер облікової інформації
<i>3. Інші користувачі інформації</i>	
Активні соціальні групи	Інформація про загальний стан підприємства, напрями діяльності, основні результати діяльності, соціальну відповідальність підприємства, імідж підприємства на ринку, якість та безпеку продукції
Профспілкові організації	Інформація про загальний стан підприємства, основні результати діяльності, збереження робочих місць, рівень заробітної плати в порівнянні з іншими видами економічної діяльності, механізм соціального захисту, умови праці та відпочинку персоналу

2. Класифікація облікової інформації та вимоги до неї.

Баз БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

рел
ева
НТН
ИХ

Система фінансових і нефінансових
індикаторів для потреб управління бізнес-
процесами

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ

- сукупність даних про господарські операції та об'єкти, що отримуються на всіх стадіях облікового процесу в ході їх ідентифікації та обробки.

облікова інформація – інформація

про:

у
відповідності
до
національних
П(С)БО

- стан, структуру і рух майна організації;
 - джерела його утворення;
 - господарські процеси;
 - результати фінансової та виробничо-господарської діяльності організації;
 - соціально-орієнтовану діяльність компанії;
-

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ:

ЯКА НЕОБХІДНА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

- дані про витрати на виробництво та реалізацію продукції (товарів),
- про відповідність обсягу реалізованої продукції її витратам та прибутку,
- про величину доходів та витрат в результаті здійснення господарських операцій тощо

ЯКА ВІДОБРАЖАЄ ПОТОЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА

- величина та структура його активів (майна) та джерел їх утворення,
- розмір залучених до обороту матеріальних та фінансових ресурсів,
- результати господарської діяльності

КЛАСИФІКАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

Класифікаційна ознака	<i>Вид облікової інформації</i>
За змістом та видом діяльності	Економічна, фінансова, статистична, податкова, науково-технічна, правова, соціальна, екологічна, маркетингова
За часом	Оперативна, поточна, стратегічна, архівна
За порядком виникнення	Первинна, вторинна
За способом відображення	Цифрова, паперова, електронна
За об'єктом	Інформація про господарські засоби та джерела їх розміщення, про господарські процеси і явища, про фінансові результати діяльності
За напрямом руху	Вхідна, вихідна, проміжна

КЛАСИФІКАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

Класифікаційна ознака	<i>Вид облікової інформації</i>
За способом створення й обробки	Автоматизована, неавтоматизована
За рівнем узагальнення й систематизації	Систематизована, одинична
За характером носіїв	Документована, недokumentована
За призначенням	Розпорядча, звітна, довідково-нормативна, прогнозна тощо

- значимість
- достовірність
- повнота
- релевантність (пов'язана з діями, що передбачає отримання бажаних результатів)

- змістовність
- корисність
- цінність
- своєчасність
- відсутність систематичних помилок

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ІНФОРМАЦІЇ:

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОРИСНОЇ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ:

ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ (ПРОДОВЖЕННЯ):

*Можливість
перевірки*

Зрозумілість та можливість перевірки
незалежними експертами

Своєчасність

Здатність інформації своєчасно
задовольняти потреби управління

Зрозумілість

Класифікація, характеристика та
подання інформації ясно і стисло, що
робить її зрозумілою

У відповідності до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до
фінансової звітності»

основна якісна характеристика облікової
інформації

Суттєвість

(корисність інформації для користувача)

3. Роль і значення бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК -

це процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про господарську діяльність підприємства зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

***Бухгалтерський
облік за сучасних
умов –
інструмент, що
об'єднує такі
види діяльності:***

облік, економіка, бізнес-аналітика, експертиза, аудит, податкова та митна справа, ІТ-технології, комунікації, конкурента розвідка, менеджмент, стратегічне управління, оцінка ринкової вартості бізнесу, трудове, фінансове та господарське законодавство, фінансово-економічна безпека, міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність.

СКЛАДОВІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Фінансовий облік

накопичує та систематизує інформацію про активи, капітал, зобов'язання, забезпечує формування бухгалтерських реєстрів та корисної фінансової звітності

Управлінський облік

накопичує та систематизує інформацію про витрати підприємства з метою прийняття дієвих управлінських рішень щодо управління витратами, оптимізації собівартості продукції та підвищення рівня її конкурентоспроможності

*Податковий
облік*

окремий
функціональний облік,
організований з метою
посилення контрольно-
аналітичної функції
обліку правильності
нарахувань і сплати
податків

*Екологічний
облік*

частина бухгалтерського
обліку, яка формує
інформацію, необхідну
для прийняття
екологічних
управлінських рішень

*Соціальний
облік*

частина бухгалтерського обліку, яка накопичує і систематизує інформацію про соціальну активність та рівень соціальної відповідальності господарюючого суб'єкта

СУЧАСНІ ФУНКЦІЇ ОБЛІКУ

УПРАВЛІННЯ -

це цілеспрямований процес впливу суб'єкта на об'єкт з метою збереження або зміни параметрів системи управління до бажаного стану.

**Основні
об'єкти
облікового
забезпечення
процесу
управління:**

- відповідність діючої нормативно-правової бази бухгалтерського обліку,
 - формування ефективної облікової політики підприємства,
 - формування єдиного інформаційного базису даних синтетичного та аналітичного обліку,
 - складання, обробка, використання та зберігання первинної документації суб'єкта господарювання,
 - сукупність фінансової звітності підприємства;
 - внутрішня (управлінська) звітність господарюючого суб'єкта.
-

**Основні
завдання БО у
забезпеченні
процесу
управління:**

- 1) безперервне, суцільне, взаємопов'язане та документальне відображення економічних (господарських) процесів і явищ,
 - 2) створення необхідної інформаційно-аналітичної бази для потреб управління;
 - 3) забезпечення перевірки за законністю і доцільністю здійснення господарської діяльності;
 - 4) контроль за наявністю і рухом майна, використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів;
 - 5) попередження негативних результатів, виявлення внутрішньогосподарських резервів забезпечення фінансової стійкості;
 - 6) формування пропозицій для обґрунтування управлінських рішень
-

Головна мета бухгалтерського обліку у системі управління підприємством

- формування якісної, повної, достовірної і своєчасної інформації про фінансову і господарську діяльність підприємства, необхідної для підготовки, обґрунтування і прийняття ефективних управлінських рішень на різних рівнях.

Бухгалтерський облік з позицій управління -

це процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, що використовується управлінською ланкою підприємства для здійснення планування, оцінки, контролю за господарською діяльністю всередині підприємства і прийняття обґрунтованих управлінських рішень

+ звітність підприємства

Дякую за увагу!